Undervisningsbeskrivelse

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: dec. 2026
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF – e-learning
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	LNI – Lotte Vejlsgaard Friberg
Hold	26dana21
	Holdet er et online-hold. Holdet har ikke fulgt undervisning, men kursisterne har arbejdet selvstændigt ved at være tilknyttet VUC Lyngbys elektroniske platform Teams. Kursisterne har fået respons på en række skriftlige og mundtlige modulopgaver.

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Genrer
Titel 2	Sproglig analyse
Titel 3	Novelleanalyse
Titel 4	Samtaleanalyse
Titel 5	Lyrikanalyse
Titel 6	Romantikken
Titel 7	Argumentation og retorik
Titel 8	Kortfilm
Titel 9	Det moderne gennembrud
Titel 10	Eksistentielle fortællinger
Titel 11	Dokumentar og true crime
Titel 12	Klassisk nyhedsjournalistik og fake news
Titel 13	Fortællende journalistik

Titel 14	Autofiktion
Titel 15	Repetition og eksamen

Titel 1	**Genrer**
Indhold	**Kernestof** • *Fakta-og fiktionsgenren* (I: Håndbog til dansk, Systime) • Lærerproduceret materiale om genrer i dansk **Supplerende stof** Sæt navn på en genre: Øvelser med forskellige tekstbidder og billeder
Omfang	Ca. 20 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Introduktion til genrebegrebet i dansk med fokus på fakta og fiktion. Hvorfor er det så vigtigt at kende genren før man begynder at læse? Danskfagets metode
Faglige mål	Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive genrer - Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning

Titel 2	**Sproglig analyse**
Indhold	**Kernestof** • Tekstens stemme og stilens nulpunkt (I: Faglige forbindelser i dansk) • At lave en sproglig karakteristik (I: Faglige forbindelser i dansk) • Semantisk felt, denotation og konnotation (I. Dansksiderne.dk) • Troper og figurer (I: Håndbog til dansk, Systime)) • Peter Adolphsen: *Madeleine eller Lille trist roman* • H.C. Andersen: *Den lille pige med svovlstikk*erne **Supplerende stof** Billedsprog https://vimeo.com/406823305?fl=pl&fe=cm
Omfang	Ca. 30 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Sprog og stilistiske virkemidler (metafor, sammenligning, symboler.

	Teksten stemme og tone, stilens nulpunkt, hvordan formidler fortælleren sin historie?
Faglige mål	Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt

Titel 3	**Novelleanalyse**
Indhold	**Kernestof** • Konflikt, Tid og miljø, personkarakteristik, komposition, fortæller, fremstillingsformer, Tema og perspektivering. (I: Håndbog til dansk, Systime) • Novellen (I: Dansk på NY, Systime) • Thomasine Gyllembourg: *En hverdagshistorie* (1828, uddrag) • Helle Helle: *Hedebølge,* 2000 • **VÆRK:** Thomas Korsgaard: *Tyverier* (2019, novellesamling) **Supplerende stof** • Video: Minimalisme og Helle Helle, YouTube • https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo • Thomas Korsgaard om novellesamlingen Tyverier: *Vi er så bange for at tabe ansigt* (4 SEPTEMBER 2019 BOGDK) **Skriftlighed:** Introduktion til den analyserende artikel og aflevering af analyserende artikel om parforhold i moderne litteratur (Kost og logi, Anja Otterstrøm) **Mundtlighed:** Oplæg om Tyverier
Omfang	Ca. 300 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Litterær analyse Novellegenren og minimalistisk skrivestil Danskfaglige begreber: Analyse og fortolkning, referat, komposition, konflikt personkarakteristik, fortæller, tid og miljø, fortæller, fremstillingsformer, tema Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber.

	Træne mundtligt oplæg.
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber

Titel 4	**Samtaleanalyse**
Indhold	• Kommunikationsanalyse, sproghandlinger, samarbejdsprincippet, høflighed, facework, transaktionsanalyse og undertekst (I: Håndbog til dansk) • Model over facework (lærerproduceret) • Ludvig Holberg: *Jeppe på bjerget*, 1723 (3. akt, 3. scene) • Pia Juul: *En flinker fyr* • *Hele Danmarks Ghita* (Radiointerview Radio 24syv, 2019. Interviewer: Iben Maria Zeuthen) **Supplerende stof** Diverse øvelser med sproghandlinger
Omfang	Ca. 50 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Sprog i det sociale spil Samtaler i litteraturen og undertekst Samarbejdsprincipper, sproghandlinger og facework Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund
Faglige mål	Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster

Titel 5	**Lyrik**
Indhold	• Analysevejledning til lyrik (I: Håndbog til dansk) • Udvalgte afsnit fra kapitel 4 om rim og rytme, ordenes betydninger – semantiske felter (Håndbog til dansk, Systime) • Edith Södergran: *Skönhet (*1916) • Johannes V. Jensen: *Interferens* (1906) • Inger Christensen: *Sommerfugledalen* (uddrag) • **Værk:** Rasmus Nikolajsen: *Tilbage til unaturen* (2016, digtsamling) **Supplerende stof** System & poesi. Inger Christensens Sommerfugledalen (Greve bibliotek): https://www.youtube.com/watch?v=82RS0vG-IFA
Omfang	Ca. 100 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Lyrikanalyse – tekstens hvad og teksten hvordan. Semantiske felter, rim, stilistik
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund

Titel 6	**Romantikken**
Indhold	**Kernestof** • Romantikken 1800-70 (I: Håndbog til dansk – Litteraturhistorie) • Staffeldt: *Indvielsen,* 1804 • Oehlenschläger: *Fædrelandssang,* 1819 • Grundtvig: *Bryllups-psalme* • **Værk:** St. St. Blicher: *Sildig opvaagnen.* • **Supplerende stof** • Rather Homemade, *Romantikken, hvad skete der lige der?* https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM • Interview med Thomas Blachmann, https://www.youtube.com/watch?v=jdYujy95MVc
Omfang	Ca. 45ns/1 uge

Særlige fokuspunkter	Introduktion til Romantikken Romantiske skoler: Universalromantikken, Nationalromantik, biedermeier, Romantisme
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 7	**Argumentation og Retorik**
Indhold	**Kernestof** • Kapitel 4.9 og 4.10 om henholdsvis "Retorik" og "Argumentation"(Håndbog til dansk, Systime) • Oversigt over appelformer – udarbejdet af lærer • Jens Stoltenbergs tale ved mindehøjtideligheden i Oslo Domkirke 24/7-2011 • Katrine Foldager Stokbro: *Jeg ser tykke modeller i tv, ved busstoppesteder og når jeg shopper online. Er jeg den eneste, der finder det alarmerende?* (Politiken, 12. august 2022) **Supplerende stof:** • Øvelser med appelformer – udarbejdet af lærer • Øvelser med argumenter og argumenttyper – fra: Ole Schultz Larsen: iBogen *Håndbog til dansk*, Systime: kapitel 4.9 og 4.10 • Rune Kier: *Når en tale skal samle et folk* (KForum, 19. februar, 2015) **Skriftlighed:** Debatterende artikel om *Tonen i den offentlige debat*
Omfang	Ca. 60ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Påstand og belæg, argumenttyper og argumentationskneb Appelformer Stilistik Skriftlig: Introduktion til den debatterende artikel Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt

	Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.

Titel 8	**Kortfilm**
Indhold	**Kernestof** • Arbejdsark til kortfilm (analysemodel) • Afsnit om filmgenrer fra "Realismen i dansk film" af Birger Langkjær, Samfundslitteratur 2012 • "Genrekonventioner" fra Filmgenrer, Det dansk filminstitut, 2006 • "Kortfilm og enkelhed" (uddrag) v. Richard Raskin, Systime 2001 • Om klippeteknik: https://mediefagsydkysten.wordpress.com/tag/montageklip/ • "Ude i skoven" af Lisa Svelmøe, 2013 • "Lovefield" af Mathieu Ratthe, kortfilm, Canada 2008 • "Ernst og lyset" af Anders Thomas Jensen, 1996 **Supplerende stof** • Filmiske virkemidler: https://www.youtube.com/watch?v=m5jNXEcNgIc • Filmcentralens leksikon: https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-grundelementer
Omfang	Ca. 65 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Analyse og fortolkning af kortfilmen som fortælling med brug af begreber for filmiske virkemidler
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 12	**Det moderne gennembrud**
Indhold	**Kernestof** • *Det moderne gennembrud* (I: Brug litteraturhistorien, Systime) • *Et dukkehjem – verdens mest spillede drama* (I: Litteraturens genveje, Systime) • Henrik Pontoppidan: *En stor dag* • Amalie Skram: Af *Forraadt* (norsk) • **Værk:** Henrik Ibsen: *Et Dukkehjem* (tv-teater, 1974) **Supplerende stof** • Det moderne gennembrud: https://www.youtube.com/watch?v=UALhcLR-Npw • Erik Henningsen: *Barnemordet* (1886) • Brendekilde: *Udslidt* (1889)
Omfang	Ca. 75ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Den historiske baggrund for Det moderne gennembrud – industrialisering og urbanisering. Georg Brandes om at sætte problemer under debat – de 3 K´er: Køn, Klasse og Kirke. De nye skrivemåder: realisme og naturalisme. Sædelighedsfejden og kvindens rolle i samfundet.
Faglige mål	Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 10	**Eksistentielle fortællinger**
Indhold	**Kernestof** • *Eksistens, valg og veje i livet* (I: Stemmer fra kanon, Systime) • *Søren Kierkegaard (*I: Stemmer fra kanon, Systime) • *Marie Bregendahl (*I: Stemmer fra kanon, Systime) • *Karen Blixen* (I: Stemmer fra kanon, Systime) • *Det andet køn* (Den eksistentielle virkelighed, Systime) • Søren Kierkegaard: *Forførerens Dagbog* (1843 *d. 3. juli og 25. september*, uddrag) • Marie Bregendahl: *Alvida,* 1914 • Karen Blixen: *Ringen*. 1958 **Supplerende stof** Søren Kierkegaards stadielære: https://www.youtube.com/watch?v=bPpRYO0sBOM
Omfang	Ca. 70 ns. /1 uge
Særlige fokuspunkter	Litterær analyse med fokus på eksistentielle temaer som valg, frihed og skæbne
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 11	**Dokumentarfilm og true crime**
Indhold	**Kernestof** • "De tre klassiske dokumentartyper" i Granild, Dorte & Wolfhagen, Mette: *DOX* – • *forløb i medier* (2016), Praxis • "True Crime" i Olsen, Mimi; Houlind, Martin & Palle, Dorte: *Podcast* (2020), Dansklærerforeningens forlag • "Nordic Noir og True Crime" i *Dansk i praksis* (2018), Systime: • 5.2: Dokumentarfilm og Mockumentary • **Dokumentarværk:** *Liget i kummefryseren* DR-doku (2015): https://www.dr.dk/drtv/se/det-ender-med-drab_-liget-i-kummefryseren_47551 • + Diverse klip og eksempler, herunder scene fra *Bowling for Columbine* af Michael Moore
Omfang	Ca. 70 ns/1 uge

Særlige fokuspunkter	Forskellige dokumentarfilmformer og deres æstetiske valg Arbejde med virkelighedsrelationen i dokumentar Sammenhænge mellem forskellige lag i sammensatte udtryksformer (multimodalitet) – billede, lyd og verbalsprog Forskelle på dokumentar og reality – samt ligheder i virkelighedsgenrernes udtryk Fakta- og fiktionskoder, analyse af brugen af virkemidler og disses effekt på beskuerens oplevelse af det fremstillede Autenticitetsmarkører Analyse af dokumentarfilm, filmiske virkemidler, brug af autenticitetsmarkører og graden af iscenesættelse
Faglige mål	Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag + analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster + analysere og vurdere teksters kommunikative betydning

Titel 9	**Klassisk nyhedsjournalistik og fake news**
Indhold	Kernestof • *Avisjournalistik, avistyper og stofområder* (I: Håndbog til dansk, Systime) • *Nyhedskriterier og nyhedsværdi* (I: Store nyheder, Systime 2022) • *Ydre komposition, vinkling og kilder* (I: Håndbog til dansk, Systime) • *Indre komposition – Nyhedstrekant, Hey-You-See?-So, Jon Franklins story-model, den tredje fortællemåde* (I Håndbog til dansk, Systime) • *Det journalistiske sprog* (I: Håndbog til dansk) • Fake news (Fra: Litteraturportalen, Systime) • *AI & hallucinationer – om misinformation, validitet og reliabilitet* (Fra: Fake News Lab) • *Dræbt af fodboldfans: Hvorfor skulle Eylyl dø?* (Ekstra Bladet 19.05.2009) • *Spritkørsel endte med lille piges død* (Politiken 19.05.2009) **Supplerende stof** • Tjek det Quiz: https://www.tjekdet.dk/quiz • Deep fakes • https://www.youtube.com/watch?v=cQ54GDm1eL0 • https://www.youtube.com/watch?v=NxSOG1aNeBo • Deep fakes quiz • https://www.bbc.co.uk/bitesize/articles/zg78239

Omfang	Ca. 60 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Introduktion til og analyse af nyhedsbegrebet, nyhedskriterier og vinkling Nyheder på de sociale medier Fortællende journalistik/reportage Fakta og fiktionskoder Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag
Faglige mål	Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster

Titel 13	**Fortællende journalistik**
Indhold	• *Fortællende journalistik* (I: Håndbog til dansk, Systime) • *Herman Bang som reporter* (I: Litteratursiden.dk) • *Et opgør med selvgodheden (om Morten Sabroe og Gonzo)* I: Litteratursiden.dk) • Herman Bang: *Branden,* 1884 • Poul Høi: *Og hele månen blev som blod* (Berlingske Tidende, 12.09.2001) • Morten Sabroe: *Surferne kommer!* (Politiken 9. august 1993)
Omfang	Ca. 40 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	Fortællende journalistiks særlige blanding af fakta og fiktionskoder.
Faglige mål	Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier

Titel 14	**Autofiktion**
Indhold	• *Autofiktion* (I: Stemmer fra kanon, Systime) • *Flydende identiteter* (I: Brug litteraturhistorien, Systime) • *Autofiktion* (I: De seneste fem års litteratur, Systime • Tove Ditlevsen: *Gift* (1971, Kapitel 9 0g 10 Uddrag)

	• Michael Strunge: *Tre digte fra Popsange/Før mørket, Masken og Ny alder* (1983) • Yahya Hassan: *DEMOKRATUR,* 2019 • **Værk:** Thomas Korsgaard: *Mente I det* (Kortroman, L&R, 2023) **Supplerende stof** Interview med Korsgaard: https://bog.dk/thomas-korsgaard-interview-om-mente-i-det/?classId=8f525409-15d5-4f3e-b6ff-c4c94a63a7b7
Omfang	Ca. 120 ns/1 uge
Særlige fokuspunkter	
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed

Titel 15	**Eksamen**
Indhold	Repetition af stoffet Diverse analysemodeller
Omfang	Ca. 15 ns
Særlige fokuspunkter	Hvordan foregår eksamen i dansk? Hvordan forbereder man sig til eksamen?
Faglige mål	Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Demonstrere viden om fagets identitet og metoder